

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЈАНКОВИЋ против СРБИЈЕ

(Представка број 21518/09)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

18. новембар 2014. године

Ова пресуда је правноснажна али може бити предмет редакторских измена.

У предмету Јанковић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању већа у саставу:

Ján Šikuta, *председник*,

Dragoljub Popović,

Iulia Antoanella Motoc, *судије*,

и Marialena Tsirli, *заменик секретара Одељења*,

После већања на затвореној седници одржаној 21. октобра 2014. године,

Изриче следећу пресуду која је донета тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 21518/09) против Републике Србије коју је Суду поднео према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) српски држављанин, господин Новица Јанковић (у даљем тексту: „подносилац представке“), 18. марта 2009. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник, господин С. Царић.

3. Влада је о представци обавештена 20. децембра 2012. године.

4. Влада је ставила примедбе на разматрање представке од стране Одбора. Пошто је размотрио примедбу Владе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносилац представке рођен је 1947. године и живи у Крагујевцу.

6. Подносилац представке је био запослен у *Друштвеном предузећу Индустрија меса „Црвена звезда“* Крагујевац (у даљем тексту: „дужник“), које је, у релевантном тренутку било предузеће са већинским друштвеним капиталом.

7. Трговински суд у Крагујевцу је 15. октобра 2002. године отворио стечајни поступак у односу на дужника (Ст. 1079/02).

8. Подносилац представке је благовремено поднео захтеве за исплату неисплаћених плата и односне доприносе из радног односа.

9. Трговински суд је 25. августа 2003. године и 11. октобра 2004. године усвојио неке захтеве подносиоца представке. Те одлуке су постале правоснажне неодређеног датума.

10. Трговински суд је 20. фебруара 2009. године обуставио стечајни поступак. Ова одлука је 27. марта 2009. године објављена у

„Службеном гласнику Републике Србије“ (број 21/09), а постала је правоснажна 16. јула 2009. године.

11. Дужник је престао да постоји 26. фебруара 2010. године.

12. Судске одлуке донете у корист подносиоца представке 25. августа 2003. године и 11. октобра 2004. године до данас су само делимично извршене.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

13. Домаће право о статусу друштвених/државних предузећа и стејачном поступку изнето је у предметима *Марчић и други против Србије*, број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007. године; *Р. Качапор и други против Србије*, број 2269/06 и друге, ст. 68-76, 15. јануар 2008. године; *Адамовић против Србије*, број 41703/06, ст. 17-21, 2. октобар 2012. године; и *Соколов и други против Србије* (одлука), број 30859/10, став 20, 14. јануар 2014. године.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛ. 6. СТАВ 1 И 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1 ПРОТОКОЛА број 1

14. Подносилац представке притуживао се због неизвршења правоснажних судских одлука донетих у његову корист. Релевантне одредбе чл. 6. став 1. и 13. Конвенције, као и члана 1. Протокола број 1 гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну ... расправу у разумном року пред ... судом ...“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободe предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

А. Допуштеност

15. Влада је тврдила да се држава не може сматрати одговорном за дугове несолвентних друштвених предузећа.

16. Суд је већ више пута навео у сличним предметима против Србије да је држава обавезна да измири дугове друштвених предузећа основаних правоснажним одлукама домаћих судова (видети, на пример, *Р. Качапор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 97-98; и *Адамовић против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 31.). Суд не види ниједан разлог да одступи од те судске праксе у овом предмету. Сходно томе, примедба Владе мора се одбацити.

17. Како представка није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције ни недопуштена по неком другом основу, она се мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

18. Суд примећује да је подносилац представке добио само део износа наведеног у правоснажним судским одлукама од 25. августа 2003. године и 11. октобра 2004. године. Преостали део судских одлука још није извршен.

19. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу питања слична питањима у предметном случају (видети *Марчић и други*, цитирана у горњем тексту, став 60; *Р. Качапор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 115-116. и став 120; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05, тим редом, ст. 123-124. и ст. 133-134, 13. јануар 2009. године; и *Адамовић*, цитирана у горњем тексту, став 41.).

20. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу ни аргумент који би га могли убедити да усвоји другачији закључак у постојећим околностима. Према томе, дошло је такође до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију, у предмету који се разматра.

21. Пошто је усвојио овај закључак, Суд сматра да није неопходно да разматра суштински исту притужбу према члану 13. Конвенције (видети, уз одговарајуће измене, *Кин-Стиб и Мајкић против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

22. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета и трошкови

23. У вези са материјалном штетом, подносилац представке је у суштини тражио да се држави наложи да му исплати, из сопствених средстава, суме досуђене правоснажним судским одлукама донетим у његову корист.

24. Подносилац представке је даље тражио 5.000 евра (ЕУР) на име претпрљене нематеријалне штете.

25. Најзад, он је тражио 500 евра за судске трошкове пред домаћим судовима и Судом.

26. Влада је сматрала да су ови захтеви претерани и неоправдани.

27. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и сопствену судску праксу (видети, на пример, *Р. Качанор и друге*, ст. 123-26; и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да Влада треба да исплати подносиоцу представке суме досуђене правоснажним домаћим одлукама од 25. августа 2003. године и 11. октобра 2004. године, умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу.

28. Штавише, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како се то захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је оправдано и правично да се подносиоцу представке досуди 2.000 евра на име накнаде нематеријалне штете, као и трошкова.

B. Затезна камата

29. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;

2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује* да нема потребе да притужбу разматра према члану 13. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене правоснажним домаћим одлукама донетим у његову корист 25. августа 2003. године и 11. октобра 2004. године, умањене за све износе који су можда већ исплаћени по овом основу;
 - (б) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, трошкова, заједно са порезом који се може платити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе према курсу важећем на дан исплате;
 - (в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке за време неиспуњења обавезе уз додатак од три процентна поена;
5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 18. новембра 2014. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Marialena Tsirli

Заменик секретара

Ján Šikuta

Председник